

ДП «НІРІ»

Методика визначення обсягу
фінансування будівництва,
реконструкції, ремонту та
утримання автомобільних
доріг

*Богдан СТАСЮК,
заступник директора, PhD*

ПРІОРИТЕЗАЦІЯ ТА ВИБІР ОБ'ЄКТІВ БУДІВНИЦТВА

ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ

УНИКНЕННЯ СУБ'ЄКТИВНОГО ВТРУЧАННЯ В ПРОЦЕС ПЛАНУВАННЯ

- Обстеження та паспортизація доріг та мостів
- Наповнення актуальною інформацією відповідних інформаційно-аналітичних систем (АЕСУМ, НDM4)

- Перегляд спільного наказу Мінінфраструктури та Мінфіну від 21.09.2012 № 573/1019 щодо Методики визначення обсягу фінансування

1 *Пріоритезація об'єктів на підставі даних інформаційно-аналітичних систем*

2 *Застосування інтегрального показника ефективності*

3 ***Пріоритет** – об'єктам незавершеного будівництва з високими показниками ступеня готовності та соціально-економічної ефективності*

ЗАХОДИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ

Код заходу	Зміст заходу	Терміни реалізації
2.5.10.4.5	Розроблення та впровадження системи накопичення даних, яка дає змогу в автоматичному режимі здійснювати відбір (пріоритезацію) автомобільних доріг для планування ремонту на основі даних інструментальних обстежень	січень, 2024 – травень, 2024
2.5.10.4.6	Проведення збирання даних за результатами інструментальних обстежень автомобільних доріг, на підставі яких за допомогою системи, зазначеної у підпункті 2.5.10.4.5 здійснюється планування дорожньо-будівельних робіт	червень, 2024 – грудень, 2025

Джерело: Додаток 4 до Антикорупційної програми Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України на 2023-2025 роки (пункт 1.10 розділу I) - Заходи Антикорупційної стратегії, затвердженої Законом України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки» та Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 року № 220.

МЕТОДИКА визначення обсягу фінансування будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
інфраструктури України,
Міністерства фінансів України
21.09.2012 № 573/1019

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
16 жовтня 2012 р.
за № 1734/22046

МЕТОДИКА
**визначення обсягу фінансування будівництва, реконструкції,
ремонту та утримання автомобільних доріг**

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1734-12#Text>

Ця Методика встановлює порядок визначення та механізм розподілу фінансових ресурсів на потреби дорожнього господарства (будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонт, експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування; розвиток виробничих потужностей дорожніх організацій та підприємств, що належать до сфери управління Укравтодору; проектно-вишукувальні, науково-дослідні та впроваджувальні роботи у сфері дорожнього господарства; утримання галузевих закладів охорони здоров'я для реабілітації учасників ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС; витрати, пов'язані з наданням автомобільних доріг загального користування у концесію, презентацією інвестиційних проектів під час проведення міжнародних заходів, підготовкою договорів щодо виконання робіт за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, інших кредиторів та інвесторів, співфінансування цих робіт, нагляд за їх виконанням) при підготовці бюджетного запиту, проектів бюджету на відповідний рік, короткострокових і довгострокових державних цільових програм, планів фінансування будівництва, реконструкції, капітального, поточного ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування.

Основні новації Методики

Приведено у відповідність до чинних нормативно-правових актів, нормативних документів та національних стандартів (ДСР), а також вимог українського правопису

Переглянуто обсяги, ціни та розрахований на їх основі **мінімальний норматив** фінансових витрат на експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування (у цінах 2023 року)

Переглянуто та удосконалено алгоритм відбору першочергових ділянок автомобільних доріг для поточного, капітального ремонтів, а також реконструкції

Ураховано особливості воєнного стану та післявоєнного відновлення

Додано чіткий механізм економічного оцінювання ефективності спрямування інвестицій

Ключові принципи розподілу фінансування

ПРІОРИТЕТНІСТЬ РОЗПОДІЛУ

Експлуатаційне утримання
автомобільних доріг загального
користування

**Поточний ремонт, капітальний
ремонт та реконструкція**
автомобільних доріг загального
користування

Нове будівництво
автомобільних доріг загального
користування

СХЕМИ РОЗПОДІЛУ

Додаток 1 до Методики
ЗАГАЛЬНА СХЕМА
розподілу реальних фінансових
ресурсів на розвиток
автомобільних доріг загального
користування **державного**
значення

Додаток 2 до Методики
ЗАГАЛЬНА СХЕМА
розподілу реальних фінансових
ресурсів на розвиток
автомобільних доріг загального
користування **місцевого**
значення

БЮДЖЕТНІ ПРОГРАМИ І НАПРЯМИ

**ПОРЯДОК ВИБОРУ ПРІОРИТЕТНИХ
ДІЛЯНОК ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ**

ОСНОВНИЙ КРИТЕРІЙ

ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ РОЗРАХУНКУ

Алгоритм вибору конкретного виду робіт та ділянок

ДЛЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ
ДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ

ДЛЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

1

Формування загального переліку об'єктів, які за своїм транспортно-експлуатаційним станом потребують виконання капітального або поточного ремонту або реконструкції.

2

Визначення фактичного транспортно-експлуатаційного стану об'єктів зі сформованого переліку.

Транспортно-експлуатаційний стан та технічний рівень встановлюють на підставі поточних, цільових, сезонних оглядів, спеціальних обстежень та діагностики.

Транспортно-експлуатаційний стан автомобільної оцінюють за такими елементами:

земляне полотно

дорожній одяг

система дорожнього водовідведення

транспортні споруди

об'єкти дорожнього сервісу

інженерне облаштування

технічні засоби організації дорожнього руху

Визначення **фактичних показників транспортно-експлуатаційного стану**

коефіцієнт
інтенсивності руху

Коефіцієнт міцності
дорожнього одягу

коефіцієнт
рівності

коефіцієнт
колійності

коефіцієнт
зчеплення

Алгоритм вибору конкретного виду робіт та ділянок

ДЛЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ
ДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ

ДЛЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

3 Порівняння визначених фактичних показників транспортно-експлуатаційного стану об'єктів автомобільної дороги з такими, що передбачені положеннями цієї Методики та визначення виду робіт відповідно.

В окремих обґрунтованих випадках вид робіт з капітального або поточного ремонту можна визначати експертним експрес-методом оцінювання.

4 Визначення попередньої вартості робіт щодо кожного об'єкту, виходячи з даних об'єктів-аналогів.

5 Проведення аналізу витрат та вигод від спрямування фінансових ресурсів відповідно до Додатку 10 до Методики.

6 Ранжування об'єктів у переліку відповідно до показника економічної чистої приведеної вартості (ENPV), розрахованого відповідно до додатку 10 цієї Методики.

Алгоритм вибору конкретного виду робіт та ділянок

ДЛЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ
ДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ

ДЛЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

6.1 Ранжування об'єктів поточного ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення у переліку відповідно до найменших значень коефіцієнтів рівності, колійності та зчеплення, а також найвищої інтенсивності руху.

6.2 Ранжування об'єктів у переліку, складеному з використанням експертного експрес-методу оцінювання за індексом експлуатаційного стану відповідно до п. 4.5.3.1. цієї Методики, відповідно до найменших значень індексу експлуатаційного стану, а також найвищої інтенсивності руху.

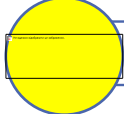
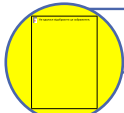
7 Формування переліку об'єктів в межах отриманого до розподілу обсягу річних фінансових ресурсів.

МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ВИТРАТ ТА ВИГОД

Додаток 11 до Методики

11.1 Для аналізу витрат та вигод від спрямування фінансових ресурсів на реконструкцію або капітальний ремонт автомобільних доріг загального користування необхідно використовувати дані, що характеризують технічні та транспортно-експлуатаційні показники дороги та дають змогу оцінити її споживчі якості та здійснити подальші розрахунки.

Вигоди (В) враховують такі показники:

- Ефект від зменшення кількості рухомого складу та економії капіталовкладень в автомобільний транспорт ($E_{ат}$)
- Ефект від зменшення витрат на перевезення вантажів та пасажирів ($E_{пв}$)
- Ефект від зниження втрат від дорожньо-транспортних пригод (далі - ДТП) ($E_{дтп}$)
- Ефект від зменшення негативного впливу на навколишнє середовище ($E_{екол}$)

$$\sum B = E_{ат} + E_{пв} + E_{дтп} + E_{екол}$$

Економічна чиста приведена вартість

$$ENPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t - C_t}{(1 + i)^t}$$

B загальні вигоди (тобто зміни у вигоді для користувачів (споживачів) в році *t*;

C загальні економічні витрати в році *t*;

I соціальна ставка дисконтування;

t номер періоду, протягом якого дисконтуються вигоди та витрати;

n загальна кількість періодів.

Рекомендовано використовувати соціальну ставку дисконтування на рівні 5 відсотків для гривні, однак дана ставка дисконтування підлягає щорічному перерахунку. Результати перерахунку підлягають публікації на офіційному веб-сайті Мінекономіки не пізніше ніж 1 червня. У разі відсутності оновленої соціальної ставки дисконтування використовується попередня визначена ставка.

Приоритет на об'єкти з найбільшим показником ENPV

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- 1 база даних історичних даних про автомобільні дороги та дорожні роботи
- 2 база даних про споживчі характеристики автомобільних доріг
- 3 розподіл доріг на ділянки за рівнем пошкоджень
- 4 рекомендації щодо ремонтних заходів
- 5 проєкт програми ремонтів
- 6 пропозиції змін до нормативних документів та законодавчих актів
- 7 пропозиції щодо удосконалення навчальних програм